

Emanuelo Godojo, dank' al la apogo de la reĝino, lia amantino, rapide prosperis en la hispana kortego. Dum la jaroj 1789 al 1808 li estis la ĉiopova favorato de la gereĝoj de Hispanio kaj ĉefa responsulo de la politikaj katastrofoj de tiu periodo. Kiam li estis 25-jaraĝa, sen eliri el la reĝa palaco kaj sen pliaj meritoj ol tiuj akiritaj en la lito de la reĝino (li estis la patro de kelkaj el la gefiloj de la reĝino), li estis atinginta la plej altajn politikajn, administrajn kaj honorajn titolojn de la hispana lando kaj ties kolonia imperio. Li, ja, estis komandoro de la ordeno de Sankta Jakobo, kampomarŝalo, servo-nobelo de la reĝa ĉambro, generalleŭtenanto, Granda Kruco de Karolo la 3a, duko de Alkudio, grand-nobelo de Hispanio... poste ankaŭ general-kapitano. Krome li decidis pri ĉiuj registaraj aferoj, inter ili la nomumo de guberniestroj por la tuta lando kaj la kolonioj: Filipino, Teksaso, Kalifornio, Meksiko, Peruo, Florido, Kubo, Ĉilio, Argentino, Kolombio, Venezuelo, Salvatoro, Nikaragvo... Poste, kadre de la politikaj eventoj kiujn ni priraportos, li gajnis ankaŭ la titolon de Princo de la Paco kaj havis esperon kaj pretendon esti kronata kiel reĝo de triono el la teritorio de Portugalio.

Nu, tiu estis la homo kiu gvidis la aferojn de Hispanio en la komplika epoko de la prosperado de Napoleono Bonaparto kaj kiam ĉi tiu planis konkeri ĉi-tiun landon.

Ĝis la jaro 1789, la hispana politiko baziĝis sur du principoj. En la eksteraj, internaciaj rilatoj, Hispanio estis parto kaj subtenanto de la t.n. "Familia Pakto". Tiu pakto estis interakordo inter ĉiuj kronoj de la Borbona dinastio: Francio, Hispanio, Napolo... kiu garantiis ian ekvilibron en Eŭropo en rilato kun Britio kaj Aŭstrio. La interna politiko de la lando baziĝis en la principo de la antaŭe menciita "Klerismo" ("Ilustración" en la hispana lingvo). Tiu kultur-politika movado estis sufiĉe progresema en la kadro de la absolutismaj monarkioj de la Antikva Reĝimo, sed, kompreneble, ĝi ne estis tute demokratia en la moderna senco de la vorto. Ĝia doktrino estis: ***Ĉio por la popolo kaj favore al la popolo, sed sen la interveno de la popolo.*** Ĉiukaze, tiu politiko, dum longa tempo-periodo, garantiis pacon kaj harmonion en la lando kaj en la kolonioj. Ambaŭ principoj, la "Familia Pakto" kaj la "Klerismo" ruiniĝis rezulte de la venko de

Emanuelo Godojo

la granda Franca Revolucio, jam preskaŭ je la komenciĝo de la reĝado de Karolo la 4a.

La perforto de la francaj revoluciuloj kun la detronigo kaj senkapigo de la reĝo Ludoviko la 16a vekis en la hispana kortego kaj en la superreganta klaso de la lando grandan timon kaj reagon. La hispana gvidantaro rompiĝis inter tiuj kiuj daŭre apogadis la klerisman ideon kaj simpatiis al la revolucio, kaj tiuj aliaj kiuj poziciigis favore al la monarkia tradicio. En la landa situacio tio konkretiĝis en la politika batalado inter ambaŭ partioj celante la kontrolon de la registaro, sed kun la fono de la indiferento kaj apatio de la hispana popolo.

La protagonistoj de la registaraj ŝanĝoj de tiu periodo estis la grafoj Arando kaj Floridablanko, gvidantoj de la kontraŭantaj partioj: klerisma kaj tradiciisma, sed la ŝanĝoj en la registaro tute ne efikis kontraŭ la situacio de Godojo. Fakte, estis li kiu decidis la ĉeson de tiu aŭ tiu ministro kaj la nomumon de tiuj aliaj. Similan kontrolon li posedis pri la farena ekstera politiko. Rezulte de la pakto aŭ kontrakto de la hispana dinastio kun la Borbonoj de Francio, Hispanio deklaris militon kontraŭ la revolucia registaro de la najbara lando en la jaro 1793, kiam estis gilotinita la reĝo Ludoviko la 16a.

La milito, kiu daŭris ĝis julio de la jaro 1795, komenciĝis favore al la tri hispanaj armeoj kiuj invadis Francion tra la teraj landlimoj.

Dume la hispana ŝiparo kunlaboris kun la brita eskadro en la atako al la fortika urbo Tolono. Ĉitie, post la konkero de la urbo fare de la brita kaj hispana mararmeo, la francaj trupoj sukcesis reakiri la kontrolon de la fortikaĵo kaj faris amasmortigon inter la loĝantaro favora al la monarkio. Inter la franca soldataro distingiĝis iu juna oficiro je artilerio, nomata Napoleono Bonaparto, kiu tre famiĝos kaj prosperos en la sekvaj jaroj. Ankaŭ en la teraj frontoj sukcesis la franca reago venkante la hispanajn armeojn kaj konkerante kelkajn urbojn proksimajn al la limo inter ambaŭ landoj: kastelo de Figero en Katalunio, Bilbao, Vitorio, Donostio en Eŭskio...

Mise komandita de Godojo, kiu ne moviĝis el la reĝa palaco, la hispana armeo estis venkita en tiu milito, montrante al la mondo que la dekadenco efikis ankaŭ sur soldataro kiu iam, antaŭ pluraj jarcentoj, estis la plej potenca el la mondo.